

Gdańsk, dnia 25 marca 2017 r.

**POMORSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

WZ.5595.38.4.2017.PW

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 6a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 191 ze zm.) w związku z § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422), po rozpatrzeniu wniosku dr inż. arch. Krzysztofa Kozłowskiego z firmy Warsztat Architektury Pracownia Autorska Krzysztof Kozłowski z siedzibą w Sopocie przy ul. Armii Krajowej 85/1 (działającego z upoważnienia Teatru Wybrzeże w Gdańsku, ul. Św. Ducha 2), w sprawie uzgodnienia rozwiązań zamiennych dla

**budynku Teatru Wybrzeże
w Gdańsku przy ul. Św. Ducha 2**

przedłożonego do tut. Komendy w dniu 15 lutego 2017 r. zawierającego: „*Ekspertyzę techniczną sporządzoną w trybie § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422) w zakresie rozwiązań zamiennych dla przebudowy budynku Teatru Wybrzeże w Gdańsku przy ul. Św. Ducha 2*”, autorami której są: mgr inż. Feliks Mikulski – rzeczoznawca ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych (upr. nr 397/99) oraz mgr inż. arch. Włodzimierz Odebralski – rzeczoznawca budowlany (nr upr. UAN-7342/R/97), dotyczącą nie spełnionych wymagań warunków techniczno-budowlanych w zakresie:

- nie zachowania wymaganych parametrów technicznych ewakuacyjnych klatek schodowych (w zakresie szerokości biegów i spoczników),
- nie zachowania wymaganych parametrów użytkowych holu wejściowego z funkcjami uzupełniającymi (do części administracyjnej),
- nie zachowania dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej,
- nie zachowania dopuszczalnych długości dojsć ewakuacyjnych przy realizacji jednego kierunku dojścia na poziomym odcinku drogi ewakuacyjnej,
- nie zachowania wymaganych odległości między budynkami oraz między ścianą ewakuacyjnych klatek schodowych i ścianą sąsiedniego budynku,
- występowania lokalnych zawężeń przejść na korytarzach,
- nie zachowania wydzielenia pożarowego schodów wewnętrznych stanowiących pionową drogę ewakuacyjną,

z określonymi następującymi wskazaniami:

1. Wyposażenie teatru w dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO).

2. Wykonanie awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego na drogach ewakuacyjnych o podwyższonym do 5 lx natężeniu oświetlenia w osi drogi.
3. Wykonanie instalacji wentylacji oddymiającej kubaturę sceny w budynku głównym, z uwzględnieniem mocy pożaru w granicach 3000 kW.
4. Przystosowanie do oddymiania istniejącego okna w ścianie zewnętrznej klatki schodowej w foyer w budynku „Starej Apteki”.

wyraża się zgodę

na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż podany w § 68 ust.1, § 227 ust. 1 i 2, § 237 ust. 10, § 249 ust.6, § 256 ust. 2, 3 i 6 oraz § 271 ust.1 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, z uwzględnieniem wskazań ekspertyzy technicznej.

Uzasadnienie

Przedmiotem ekspertyzy jest istniejący zespół budynków wchodzący w skład Teatru „Wybrzeże”, zlokalizowany w Gdańsku w obrębie ul. Św. Ducha, Teatralnej i Targ Węglowy, działki bud. nr 236, 235, 238/3, 238/1, 238/4 obręb 89. Zespół obiektów, znajdujący się w centrum układu urbanistycznego miasta Gdańska i wpisany do rejestru zabytków woj. pomorskiego, składa się z budynku głównego oraz budynków tzw. „Malarni”, „Starej Apteki” i „Przejsia Bramnego”. Budynek główny stanowi obiekt wolnostojący, pozostałe budynki znajdują się w zwartej zabudowie śródmiejskiej.

Budynek główny znajduje się na terenie działek nr 236 i 235 pomiędzy ulicami: Targ Węglowy od południa i zachodu, ulicą św. Ducha od północy i ulicą Teatralną od wschodu. Budynek posiada cztery kondygnacje nadziemne oraz dwie podziemne. W części teatralnej budynku zlokalizowano scenę główną z widownią na 342 miejsca siedzące, hol główny z foyer oraz pomieszczenia pomocnicze (garderoby, pracownie). Podpiwniczenie przeznaczono na cele techniczne i magazynowe. Pod sceną główną zlokalizowano dwie kondygnacje podziemne zawierające mechanizm sceny obrotowej. Część administracyjna teatru z zapleczem sceny posiada cztery kondygnacje nadziemne z podpiwniczeniem (poziom „-1”). W części parterowej zlokalizowano lokale usługowe, dzierżawiące powierzchnie od teatru. Ze względu na funkcję użyteczności publicznej i liczbę osób mogących przebywać w obiekcie, budynek główny teatru zakwalifikowano do kategorii zagrożenia ludzi ZL I + ZL III. Powierzchnia zabudowy wynosi 2178,6 m², powierzchnia użytkowa 6857,59 m², kubatura 29 754,7 m³. Ze względu na wysokość części scenicznej budynku (krytej stropodachem) wynoszącą 22,9 m (ok. 16,5 m nad kopułą widowni), obiekt zaliczono do grupy budynków średniowysokich (SW). Wymagana klasa odporności pożarowej „B”. Budynek w części teatralnej posiada dwie ewakuacyjne klatki schodowe o konstrukcji żelbetowej, oznaczone jako klatka K1 i K2. Zgodnie z założeniami projektowymi klatki schodowe (z wyjściami bezpośrednio na zewnątrz na parterze) zostaną obudowane, wydzielone od korytarzy i pomieszczeń drzwiami przeciwpożarowymi oraz wyposażone w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu. Zaprojektowano oddymianie kubatury sceny teatralnej za pomocą instalacji wentylacji oddymiającej usuwającej dym z intensywnością zapewniającą bezpieczną ewakuację ludzi na chronionych przejściach i drogach ewakuacyjnych (z zapewnieniem stałego dopływu powietrza zewnętrznego uzupełniającego braki w wyniku jego wypływu wraz z dymem). Zostaną

wykonane nowe przegrody przeciwpożarowe pomiędzy sceną teatralną a kieszeniami scenicznymi oraz między sceną a widownią. Budynek zostanie wyposażony w system sygnalizacji pożarowej obejmujący obiekt ochroną całkowitą za pomocą urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych służących do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze, z połączeniem urządzeń systemu poprzez monitoring pożarowy z obiektem Państwowej Straży Pożarnej w sposób zapewniający samoczynne przekazywanie informacji o pożarze.

Budynek „Malarni” znajduje się przy ul. Teatralnej na terenie działki nr 238/3. Budynek posiada dwie kondygnacje nadziemne z poddaszem nieużytkowym oraz jedną kondygnację podziemną. Teatr użytkuje pomieszczenia na drugiej kondygnacji nadziemnej (poziom +1) zaadaptowane z byłego zaplecza teatralnego na tzw. Małą Scenę z widownią na ok. 120 miejsc. Dodatkowo w użytkowaniu teatru jest poddasze budynku skomunikowane łącznikiem z budynkiem głównym na poziomie „+3”. Ze względu na przeznaczenie budynek zaliczono do kategorii zagrożenia ludzi ZL I. Pomieszczenie sceny i widowni połączono z budynkiem głównym teatru ciągami komunikacyjnymi przez „Starą Aptekę” i łącznik nad ulicą Teatralną na poziomie drugiej kondygnacji w budynku głównym. „Malarnia” nie posiada bezpośredniego oddzielnego wejścia i wyjścia na zewnątrz. Powierzchnia użytkowa wynosi 263,5 m² (w części stanowiącej własność teatru), kubatura 2440,5 m³. Obiekt pod względem wysokości wynoszącej 20,17 m zaliczono do grupy budynków średniowysokich (SW). Wymagana klasa odporności pożarowej „B”.

Budynek „Starej Apteki” znajdujący się przy ul. Teatralnej 2 na terenie działki nr 238/1, stanowi dawne zaplecze warsztatowe teatru. Budynek, wpisany do rejestru zabytków, posiada trzy kondygnacje nadziemne z poddaszem, bez podpiwniczenia. Obiekt z oddzielnym wejściem z frontowej elewacji od ul. Teatralnej połączono komunikacyjnie z pomieszczeniem Małej Sceny „Malarni” przez foyer z klatką schodową na poziomie +1. Na parterze przewiduje się likwidację istniejącej stacji transformatorowej i wykonanie w jej miejscu nowej sceny „Stara Apteka” ze 136 miejscami dla widzów. Powierzchnia użytkowa wynosi 469,7 m² (w tym 322,9 m² w części stanowiącej własność teatru oraz 146,8 m² w części użytkowanej przez stację trafo). Kondygnacje obsługuje klatka schodowa o konstrukcji stalowo-kamienno-żelbetowej ze schodami zabiegowymi. Ze względu na pełnione funkcje i docelowe przeznaczenie budynek zakwalifikowano do kategorii zagrożenia ludzi ZL I + ZL III. Obiekt, pod względem wysokości wynoszącej 17,37 m, zaliczono do grupy budynków średniowysokich (SW). Wymagana klasa odporności pożarowej „B”.

Budynki „Malarni” i „Starej Apteki” usytuowane są w bezpośrednim sąsiedztwie podwórza – dziedzińca, stanowiącego niezabudowaną działkę nr 238/4, należącą w całości do teatru „Wybrzeże” z dojazdem od strony ulicy Kołodziejskiej. Działka użytkowana jest w celach parkingowych, jako dojazd na zaplecze sąsiedniego hotelu oraz jako miejsce do ewakuacji z sąsiedniego klubu muzycznego.

Przeście Bramne oraz łącznik na drugiej kondygnacji budynku głównego i „Starej Apteki” (nad ulicą Teatralną) stanowi dawne przeście bramne na podwórzu i zaplecze teatru na działce nr 238/4. Obiekt posiada dwie kondygnacje nadziemne o powierzchni użytkowej 378,7 m² i wysokości 10,93 m.

Prace budowlane w obiektach obejmują przebudowę budynków z dostosowaniem do obowiązujących warunków ochrony przeciwpożarowej oraz ewakuacji. Przebudowa polega na zmianie funkcji użytkowych części pomieszczeń z dostosowaniem do potrzeb i wymogów

organizacyjno-technicznych teatru oraz z pełnym zagospodarowaniem i wykorzystaniem nieużywanych obecnie powierzchni.

Zgodnie z założeniami projektowymi zostaną wykonane prace obejmujące m.in.:

- przebudowę i adaptację strefy sceny głównej, widowni i sceny „Malarni”,
 - wykonanie nowej sceny „Starej Apteki” wraz z przebudową przyległych pomieszczeń pomocniczych w miejscu po zdemontowanej stacji transformatorowej,
 - likwidację istniejącego lokalu gastronomicznego pod arkadami (po stronie zachodniej budynku głównego) i docelowe wprowadzenie w tym miejscu wejścia do budynku (do jego części administracyjnej) z zaprojektowaniem holu z recepcją, ochroną i szatnią - w części pozyskanej przestrzeni powstanie księgarnia obejmująca część parteru i część kondygnacji „-1”,
 - przebudowanie wejścia do teatru od strony ulicy Teatralnej,
 - wykonanie przejścia podziemnego (na poziomie „-1”) łączącego budynek główny z budynkiem „Starej Apteki”,
 - podział budynków teatralnych na pięć stref pożarowych (z zachowaniem wymagań w zakresie klasy odporności ogniowej elementów na granicy stref pożarowych), które zgodnie z częścią graficzną ekspertyzy stanowią odpowiednio:
 - ✓ strefa pożarowa nr 1 o powierzchni 4391 m² obejmująca w budynku głównym scenę wraz z podsceniem na poziomach dwóch kondygnacji podziemnych (w ramach prac zostaną odtworzone pomieszczenia na poziomie „-1”), widownię, foyer, a także scenę i foyer w budynku „Starej Apteki”,
 - ✓ strefa pożarowa nr 2 o pow. ok. 950 m² obejmująca pomieszczenia budynku „Malarnia”,
 - ✓ strefa pożarowa nr 3 o powierzchni ok. 175 m² obejmująca pomieszczenia socjalne i salki konferencyjne na poddaszu „Starej Apteki”,
 - ✓ strefa pożarowa nr 4 obejmująca kieszeń sceniczną o powierzchni ok. 185 m²,
 - ✓ strefa pożarowa nr 5 obejmująca kieszeń sceniczną o powierzchni ok. 132 m²,
 - ✓ strefa pożarowa nr 6 obejmująca część administracyjną o powierzchni ok. 1220 m² (objęta opracowaniem ekspertyzy),
- (jak wskazano w ekspertyzie część administracyjno-biurowa budynku głównego, nie objęta opracowaniem ekspertyzy, została wydzielona do odrębnej strefy pożarowej w trakcie poprzednich prac modernizacyjnych),
- wydzielenie pożarowe pomieszczeń technicznych,
 - wydzielenie pożarowe i oddymianie ewakuacyjnych klatek schodowych,
 - wykonanie nowej, wydzielonej pożarowo i oddymianej klatki schodowej w budynku „Starej Apteki”, z zapewnieniem normatywnego wyjścia bezpośrednio na zewnątrz obiektu od strony dziedzińca,
 - wykonanie nowych przegród przeciwpożarowych pomiędzy główną sceną teatralną a kieszeniami scenicznymi oraz między sceną a widownią,
 - wyposażenie zespołu budynków teatralnych w urządzenia przeciwpożarowe zgodnie z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych i techniczno-budowlanych w tym zakresie.

W związku z planowaną przebudową teatru w dniu 15 lutego 2017 r. wystąpiono do tut. Komendy z wnioskiem o uzgodnienie innego sposobu spełnienia bezpieczeństwa pożarowego wobec niespełnionych wymagań techniczno-budowlanych w obiekcie. W załączonej do wniosku ekspertyzie technicznej w sprawie warunków bezpieczeństwa pożarowego, po przeprowadzeniu oceny warunków ochrony przeciwpożarowej oraz warunków ewakuacji z budynku, autorzy ekspertyzy wykazali, że po wykonaniu prac zgodnych z założeniami projektowymi, pozostanie szereg niezgodności z wymaganiami warunków technicznych.

Na podstawie złożonej ekspertyzy technicznej oraz przeprowadzonej w tut. Komendzie analizy dokumentacji, wykazano występowanie w obiekcie następujących nieprawidłowości z wymaganiami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*:

1. Klatki schodowe K1 i K2 w budynku głównym, pełniące funkcję pionowych dróg ewakuacyjnych, nie posiadają wymaganych parametrów technicznych w zakresie:
 - a) minimalna szerokość użytkowa biegów schodów wynosi 0,95 m, przy wymaganej szerokości 1,2 m,
 - b) minimalna szerokość użytkowa spoczników schodów wynosi 1,01 m, przy wymaganej szerokości 1,5 m,– co jest niezgodne z treścią § 68 ust. 1 cyt. rozporządzenia.
2. Wyjście z klatki schodowej K2 w budynku głównym zlokalizowane jest w odległości ok. 6 m od naprzeciwległej ściany budynku „Starej Apteki” z otworami bez odporności ogniowej, przy wymaganej odległości 8 m – co jest niezgodne z treścią § 249 ust. 6 cyt. rozporządzenia.
3. Wyjście z klatki schodowej na parterze części administracyjnej budynku głównego (w stronę zachodnią) prowadzi przez hol pełniący funkcje uzupełniające do funkcji budynku, przy czym wysokość holu wynosi 2,37 m przy wymaganej wysokości 3,3 m, natomiast szerokość drzwi wynosi 1,5 m przy wymaganej szerokości 1,8 m – co jest niezgodne z treścią § 256 ust. 6 cyt. rozporządzenia.
4. Przejścia w galerii technicznej nad widownią budynku głównego posiadają lokalne zawężenia do 0,78 m, przy wymaganej szerokości 0,9 m – co jest niezgodne z treścią § 237 ust. 10 cyt. rozporządzenia.
5. Powierzchnia projektowanej strefy pożarowej nr 1 wynosi 4491 m², przy dopuszczalnej powierzchni wewnętrznej 2500 m² (przy uwzględnieniu strefy pożarowej obejmującej nadziemną i podziemną część budynku) – co jest niezgodne z treścią § 227 ust. 1 i 2 cyt. rozporządzenia.
6. Długość dojścia ewakuacyjnego, mierzona od wyjścia z pomieszczeń reżyserki dźwięku i reżyserki światła na poziomie „+2” w budynku głównym do wejścia do wydzielonych pożarowo klatek schodowych, wynosi 19,5 m, przy dopuszczalnej długości 10 m przy realizacji jednego kierunku dojścia na drodze poziomej – co jest niezgodne z treścią § 256 ust. 3 cyt. rozporządzenia.
7. Długość dojścia ewakuacyjnego, mierzona od wyjścia z najdalej położonego pomieszczenia na poziomie „+3” nad sceną „Malarnia” do odrębnej strefy pożarowej w budynku głównym na tym samym poziomie, wynosi do 16 m, przy dopuszczalnej długości 10 m przy realizacji jednego kierunku dojścia na drodze poziomej – co jest niezgodne z treścią § 256 ust. 3 cyt. rozporządzenia.

8. Wyjście z klatki schodowej budynku „Starej Apteki” zlokalizowane jest w odległości ok. 3,9 m od ściany ośmiokątnej klatki schodowej budynku Zbrojowni z otworami bez odporności ogniowej, przy wymaganej odległości 4 m – co jest niezgodne z treścią § 249 ust. 6 cyt. rozporządzenia.
9. Budynek główny teatru zlokalizowany jest w odległości 4,65 m od budynku Zbrojowni (po stronie południowo-wschodniej), przy wymaganej odległości 8 m – co jest niezgodne z treścią § 271 ust. 1 cyt. rozporządzenia.
10. Ewakuacja z pomieszczeń na trzeciej kondygnacji nad foyer „Starej Apteki” będzie prowadzona do odrębnej strefy pożarowej nr 1 zawierającej schody wewnętrzne, które nie są obudowane i zamykane drzwiami przeciwpożarowymi – co jest niezgodne z treścią § 256 ust. 2 cyt. rozporządzenia.

W świetle powyższego, z uwagi na fakt, że wykazane nieprawidłowości są następstwem pierwotnego stanu budynków teatralnych oraz ich istniejących budowlanych rozwiązań konstrukcyjnych, autorzy ekspertyzy technicznej, wskazując inny sposób spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w odniesieniu do występujących nieprawidłowości, zaproponowali zastosowanie poniższych rozwiązań zamiennych:

1. Wyposażenie teatru w dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO) umożliwiający rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych na potrzeby bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożarowej, a także przez operatora – z wyłączeniem strefy pożarowej części administracyjnej budynku głównego (wydzielonej w trakcie poprzednich prac modernizacyjnych) oraz pomieszczeń księgarni.
2. Wyposażenie dróg ewakuacyjnych w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o natężeniu oświetlenia co najmniej 5 lx w osi drogi, załączające się samoczynnie w chwili zaniku zasilania elektrycznego oświetlenia podstawowego, o czasie działania nie krótszym niż dwie godziny.
3. Wykonanie instalacji wentylacji oddymiającej kubaturę sceny w budynku głównym, z uwzględnieniem mocy pożaru (w granicach 3000 kW) w celu obniżenia temperatury gazów pożarowych mogących oddziaływać na stalową konstrukcję dachu.
4. Przystosowanie do oddymiania istniejącego okna w ścianie zewnętrznej klatki schodowej w budynku „Starej Apteki” (w najwyższej części foyer w przestrzeni podsufitowej schodów) poprzez wyposażenie okna w siłownik uruchamiany przez czujki wykrywania dymu systemu sygnalizacji pożarowej.

System oddymiania sceny teatralnej zostanie zaprojektowany w sposób zapewniający usuwanie dymu z intensywnością gwarantującą, że w czasie niezbędnym do ewakuacji ludzi na chronionych przejściach i drogach ewakuacyjnych nie wystąpi zadymienie lub temperatura uniemożliwiająca bezpieczną ewakuację oraz będzie zapewniony stały dopływ powietrza zewnętrznego uzupełniającego braki tego powietrza w wyniku jego wypływu wraz z dymem. Oddymianie zostanie zaprojektowane z uwzględnieniem komputerowych symulacji rozwoju pożaru i wentylacji (tzw. symulacje CFD).

Zaprojektowane w obiekcie urządzenia przeciwpożarowe powinny zostać wykonane zgodnie z powszechnie uznanymi normatywami w tym zakresie oraz zgodnie z projektami uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw

zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do użytkowania urządzeń jest przeprowadzenie odpowiednich prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

W celu przeanalizowania negatywnego oddziaływania stwierdzonych nieprawidłowości na bezpieczeństwo użytkowników w warunkach pożarowych oraz zastosowanych rozwiązań autorzy ekspertyzy rozważyli warunki ewakuacji osób przyjmując najbardziej niekorzystny scenariusz zdarzeń w czasie pożaru. Po przeprowadzeniu obliczeń wymaganego czasu bezpiecznej ewakuacji, wykazano, że w warunkach pożaru, przy założeniu pełnego obłożenia użytkownikami pomieszczeń, warunki dla bezpiecznej ewakuacji zostaną zachowane.

Z uwagi na fakt, że budynek jest obiektem zabytkowym, objętym ochroną konserwatorską, przedstawione w ekspertyzie rozwiązania techniczne i zamiennie powinny podlegać uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w trybie § 2 ust. 4 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*.

Mając na uwadze przyjęte rozwiązania zamiennie, które w mojej ocenie zapewnią odpowiedni poziom bezpieczeństwa, postanawiam jak na wstępie.

Na niniejsze postanowienie służy stronom zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, ul. Podchorążych 38, za pośrednictwem Pomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, ul. Sosnowa 2, 80-251 Gdańsk, w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia.

POMORSKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

bryg. Tomasz Komoszyński

Otrzymuje:

Warsztat Architektury
Pracownia Autorska
Krzysztof Kozłowski
ul. Armii Krajowej 85/1
81-844 Sopot

Do wiadomości:

KM PSP Gdańsk